

kunstenloket

Aanspreekpunt voor zakelijk advies

BTW IN DE ARTISTIEKE SECTOR

Kunstenloket vzw,
Aanspreekpunt voor zakelijk advies

info@kunstenloket.be - www.kunstenloket.be

VOORWOORD

Indien de kunstenaar op zelfstandige basis van kunst zijn beroep maakt, is hij of zij BTW-plichtig. Dit kan heel wat administratie met zich meebrengen. Bovendien is BTW een kostenverhoging voor de afnemer indien deze niet BTW-plichtig is. Daartegenover staat dat een BTW-plichtige het recht heeft om de BTW die hij zelf moet betalen aan zijn leveranciers, in het kader van zijn beroepsactiviteit, te recupereren. Toch zal de kunstenaar in bepaalde gevallen vrijgesteld zijn van BTW.

DE BTW-reglementering is zeer complex. De diversiteit in artistieke praktijken is groot. Het is bijgevolg niet evident om als kunstenaar en/of als organisator een klare kijk te krijgen op het toe te passen BTW-regime en de administratieve aspecten.

Het Kunstenloket wil u met deze brochure op weg helpen om inzicht te krijgen in de BTW-reglementering. Op een overzichtelijke en begrijpbare manier worden de diverse aspecten toegelicht: de werking van BTW, BTW-plicht, BTW-tarief voor kunstenaars, activiteiten die vrijgesteld zijn van BTW, gevolgen bij toepassing van een verkeerd BTW-tarief, administratieve verplichtingen, ...

De inhoud van deze brochure en nog veel meer zakelijke informatie staan ook op onze website: www.kunstenloket.be. Je vindt er antwoorden op veel gestelde vragen over sociale zekerheid, belastingen, auteursrechten en over de organisatie van artistieke producties. Kunstenaars, producenten en organisatoren kunnen er bovendien terecht voor modelcontracten en voorbeelden van administratieve documenten.

Hopelijk creëert deze brochure meer duidelijkheid. Heb je nog vragen, dan kan je steeds bij onze consultants terecht.

Jan Timmermans
Directeur Kunstenloket vzw

INHOUD

1.	ALGEMENE WERKING VAN BTW	3
2.	DE BTW-PLICHTIGE	4
2.1.	Zijn kunstenaars BTW-plichtig?	4
2.2.	Zijn VZW's BTW-plichtig?	5
3.	ACTIVITEITEN DIE AAN BTW ONDERWORPEN ZIJN	6
4.	ACTIVITEITEN DIE VRIJGESTELD ZIJN VAN BTW	7
4.1.	Lesgevers	7
4.2.	Verhuur van cultuurdragers - bibliotheken en leeszaal	7
4.3.	Musea	8
4.4.	Uitvoerende artiesten	8
4.5.	Organisatoren van voorstellingen	9
4.6.	Auteurs en componisten	9
5.	GEMENGDE BTW-PLICHT	11
6.	ZIJN SUBSIDIES ONDERWORPEN AAN BTW?	12
7.	MOET EEN KUNSTENAAR BTW AANREKENEN OP DE LEVERING VAN ARTISTIEKE WERKEN OF PRESTATIES VOOR EEN IN HET BUITENLAND GEVESTIGDE ORGANISATOR, KOPER, OPDRACHTGEVER?	13
7.1.	Diensten	13
7.2.	Leveringen van kunstwerken	15
8.	BTW-TARIEVEN	18
8.1.	Welk BTW-tarief moet een kunstenaar aanrekenen?	18
8.2.	Welk BTW-tarief moet ik als (rechts)persoon actief in de artistieke sector, maar niet als kunstenaar, betalen?	18
8.3.	Wat zijn de gevolgen bij het aanrekenen van een verkeerd BTW-tarief?	20
9.	ADMINISTRATIEVE VERPLICHTINGEN VAN DE BTW-PLICHTIGE	22
9.1.	BTW-plichtige, vrijgesteld van BTW, zonder recht op aftrek	22
9.2.	Kleine onderneming	22
9.3.	Gewone BTW-plichtige	23
10.	EEN FACTUUR OPSTELLEN	24

1. ALGEMENE WERKING VAN BTW

BTW (Belasting over de Toegevoegde Waarde) is een soort '**verbruiksbelasting**'. Dit wil zeggen dat de volledige financiële last gedragen wordt door de eindverbruiker, de consument. Om te bekomen dat deze belasting uiteindelijk door de verbruiker betaald wordt, is er het principe van de BTW-af trek.

BTW-af trek kan als volgt worden samengevat: elke BTW-belastingplichtige rekent BTW aan op zijn/haar uitgaande facturen, om vervolgens de BTW af te trekken die hem/haar wordt aangerekend op inkomende facturen. Enkel het verschil tussen de verschuldigde BTW en de aftrekbare BTW moet periodiek aan de Staat worden afgedragen. Voor de BTW-belastingplichtige is dit niet kostenverhogend aangezien dit verschil begrepen is in het totaal van de BTW die hij/zij in rekening heeft gebracht op alle uitgaande facturen.

Niet - BTW-belastingplichtigen (bv. particulieren, overheid en personen die enkel vrijgestelde activiteiten uitoefenen) hebben geen recht op aftrek. Zij dragen steeds de kosten van de BTW.

Een voorbeeld van de werking van BTW:

Een platenfirma levert voor € 1.000 CD's aan een groothandelaar en rekent 21% BTW aan. De groothandelaar betaalt € 1.210. De platenfirma draagt de € 210 BTW af aan de Schatkist. De CD's worden voor € 1.200 verkocht aan een platenwinkel. De platenwinkel betaalt € 1.452 aan de groothandelaar (€ 1.200 + € 252 BTW). De groothandelaar moet € 42 afdragen aan de Schatkist (€ 252 - € 210).

De platenwinkel verkoopt de CD's aan zijn klanten voor € 1.500 + € 315 BTW. De platenwinkel moet nu nog € 63 betalen aan de Schatkist (€ 315 - € 252).

Het zijn uiteindelijk de klanten, de 'eindverbruikers', die de BTW van € 315 betalen, zonder recht op aftrek.

2. De BTW-plichtige

Volgens het BTW-Wetboek is “eenieder die in de uitoefening van z'n economische activiteit geregeld en zelfstandig, met of zonder winstoogmerk, hoofdzakelijk of aanvullend, leveringen van goederen doet of diensten verricht” een BTW-belastingplichtige.

2.1. Zijn kunstenaars BTW-plichtig?

Kunstenaars zijn, net als andere beroepscategorieën, BTW-plichtig van zodra zij beantwoorden aan de definitie van een BTW-plichtige, m.a.w.:

- Wanneer de artistieke bedrijvigheid enige vorm van **economische activiteit** vertoont en er een vergoeding gevraagd wordt. Gratis leveringen of diensten zijn vrijgesteld van BTW (vb. een straatartiest is niet BTW-plichtig omdat hij/zij geen vergoeding vraagt);
- De artistieke activiteiten gebeuren op een **regelmatige basis**. Toevallige handelingen zijn niet onderworpen aan BTW;
- De kunstenaar werkt als **zelfstandige**. Prestaties als werknemer zijn altijd vrijgesteld van BTW.

Kunstenaars die dus op zelfstandige basis van kunst hun beroep maken, zijn BTW-plichtig.

Opgelet! Het kan zijn dat je niet de administratieve verplichtingen van een BTW-plichtige moet vervullen, ook al voldoe je aan bovenstaande voorwaarden. Je zal eerst moeten nagaan of je artistieke prestaties al dan niet vrijgesteld zijn van BTW (zie 4. Activiteiten die vrijgesteld zijn van BTW).

2.2. Zijn VZW's BTW-plichtig?

Wanneer VZW's voldoen aan de voorwaarden van de BTW-plicht, zijn zij eveneens BTW-plichtig. Dat de activiteiten die VZW's verrichten geen winstoogmerk hebben, speelt op zich geen rol in de kwalificatie als BTW-plichtige.

VZW's in de artistieke sector oefenen wel vaak activiteiten uit die vrijgesteld zijn van BTW (zie 4. Activiteiten die vrijgesteld zijn van BTW). Dit betekent dat zij geen BTW-nummer moeten hebben, geen aangiftes moeten indienen en geen BTW moeten aanrekenen. Anderzijds hebben zij ook geen recht op aftrek voor inkomende facturen.

3. Activiteiten die aan BTW onderworpen zijn

Een BTW-plichtige is BTW verschuldigd voor alle leveringen en diensten die hij/zij verricht.

In het BTW-Wetboek wordt de **levering** van een goed gedefinieerd als de overdracht van de macht om als eigenaar te beschikken over een lichamelijk roerend of onroerend goed. Het is evenwel niet noodzakelijk om het goed ook effectief in bezit te hebben.

Voorbeeld:

Een beeldhouwer verkoopt zijn beeldhouwwerk aan een galerijhouder. De galerijhouder verkoopt het werk aan een klant en het beeld wordt rechtstreeks naar de klant vervoerd. Er vinden twee leveringen plaats: een levering tussen de kunstenaar en de galerijhouder en een levering tussen de galerijhouder en de klant. De galerijhouder heeft het beeldhouwwerk nooit in zijn bezit gehad.

Een **dienst** is alles wat geen levering is, zoals bv. materieel of intellectueel werk waaronder maakloonwerk, overdracht van auteursrechten en het verlenen van licenties.

Voorbeeld van het onderscheid tussen een 'levering' en een 'dienst':

- Een bedrijf koopt materiaal en vraagt een beeldhouwer om hiermee een beeldhouwwerk te maken voor de inkomhal. In dit geval verricht de beeldhouwer een dienst.
- Dezelfde beeldhouwer die een beeldhouwwerk verkoopt aan het bedrijf, doet een levering van een goed.

Opgelet! Een BTW-plichtige moet geen BTW aanrekenen indien zijn/haar activiteit vrijgesteld is van BTW (zie 4. Activiteiten die vrijgesteld zijn van BTW) of wanneer hij/zij heeft gekozen voor het regime van de 'kleine onderneming' (omzet is maximum € 5.580).

4. Activiteiten die vrijgesteld zijn van BTW

Indien een kunstenaar BTW-plichtig is (zie 2. De BTW-plichtige), moet hij/zij nagaan of de artistieke activiteiten die hij/zij verricht al dan niet vrijgesteld zijn van BTW.

Voor de culturele sector zijn volgende activiteiten vrijgesteld van BTW:

4.1. Lesgevers

Lesgeven is vrijgesteld van BTW, op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt door erkende instellingen. Geef je les voor een commerciële onderneming, dan ben je niet vrijgesteld van BTW.

Voorbeeld:

- Een danser die workshops organiseert in zijn dansstudio is BTW-plichtig.
- Een danser die bewegingsleer geeft op het Conservatorium is vrijgesteld van BTW.

4.2. Verhuur van cultuurdragers - bibliotheken en leeszalen

De verhuur van cultuurdragers (bv. boeken, dvd's, schilderijen, ...) en de diensten die bibliotheken en leeszalen verrichten, zijn vrijgesteld van BTW op voorwaarde dat:

- De dienstverrichter een instelling is die geen winstoogmerk heeft.
- De ontvangsten uit de werkzaamheden en de levering van goederen die hiermee samenhangen, uitsluitend kostendekkend zijn.

4.3. Musea

De activiteiten van musea, plantentuinen, dierentuinen, monumenten, ... en de leveringen en diensten (vb. geleide bezoeken) die hiermee verband houden, zijn vrijgesteld van BTW op voorwaarde dat:

- De dienstverrichter een instelling zonder winstoogmerk is.
- De ontvangsten enkel dienen om de kosten te dekken.

Voorbeeld:

- De verkoop van drank in de cafetaria van een museum is niet vrijgesteld van BTW.
- Degustatie van bier in een brouwerijmuseum is dan weer wél vrijgesteld van BTW omdat de levering van drank hier nauw samenhangt met het museumbezoek.

4.4. Uitvoerende artiesten

Diensten verstrekt door uitvoerende artiesten zijn vrijgesteld van BTW op voorwaarde dat voldaan is aan volgende voorwaarden:

1. De dienstverrichter moet een acteur, orkestleider, muzikant of andere uitvoerende kunstenaar zijn. In het algemeen wordt iedereen die daadwerkelijk deelneemt aan de uitvoering van dramatische, muzikale, choreografische werken, circus- of music-hallvoorstellingen, beschouwd als uitvoerend kunstenaar. Technici zoals decorateurs, rekwisiteurs, kappers, souffleurs, kostuumontwerpers, cameramannen, geluidstechnici, opnameleiders, ... worden niet beschouwd als uitvoerende kunstenaars.

Aanvankelijk was de vrijstelling van BTW voor uitvoerende artiesten enkel van toepassing op natuurlijke personen. Uitvoerende artiesten die optraden in de vorm van een rechtspersoon (VZW, BVBA, ...) waren niet vrijgesteld van BTW. Dit standpunt is onlangs gewijzigd. Natuurlijke personen en rechtspersonen zullen voortaan gelijk behandeld worden. In afwachting van een definitieve regeling kan men ofwel opteren voor de BTW-vrijstelling ofwel BTW blijven aanrekenen.

2. De uitvoerende artiest moet optreden in opdracht van een organisator van voorstellingen of concerten, een platenmaatschappij of een filmmaker.

Zijn bv. niet vrijgesteld van BTW:

- Artiesten die zelf een optreden organiseren.
- Diensten aan reclamebureaus.

3. De gefactureerde prestaties hebben enkel betrekking op de uitvoering van het toneelwerk, het ballet, de film, het muziekstuk, de cabaretvoorstelling, ...

4.5. Organisatoren van voorstellingen

De organisatie van toneel-, ballet-, filmvoorstellingen, tentoonstellingen, concerten en conferenties zijn vrijgesteld van BTW op voorwaarde dat:

- De prestaties verstrekt worden door een door de bevoegde overheid erkende instelling.
- De inkomsten enkel dienen om de kosten te dekken.

Deze vrijstelling is vooral gericht op de gesubsidieerde culturele huizen en de cultuur- en gemeenschapscentra die regelmatig en tegen betaling, voor hun leden of voor publiek voorstellingen organiseren.

4.6. Auteurs en componisten

De vrijstelling van BTW is eveneens van toepassing op contracten voor uitgave van letterkundige werken of van kunstwerken, die de auteur met een uitgever afsluit. De term 'voor uitgave' houdt in dat de auteur de toestemming geeft en de uitgever verplicht het werk materieel te vermenigvuldigen en ter beschikking te stellen van een groot publiek. De overeenkomst moet rechtstreeks met de auteur zijn afgesloten. Een overeenkomst die afgesloten is met een rechtspersoon is wel onderworpen aan BTW.

Niet-vrijgestelde activiteiten zijn:

- de overdracht van auteursrechten;
- het verlenen van rechten op auteursrecht;
- de openbare uitvoering of opvoering van kunstwerken: een componist die bv. een vergoeding ontvangt voor de uitvoering van zijn compositie, zal BTW moeten aanrekenen. Uitzondering: wanneer de componist beroep doet op een beheersvennootschap zoals SABAM voor de invordering van de vergoedingen, wordt hij/zij niet beschouwd als een BTW-plichtige.

5. Gemengde BTW-plicht

Er is sprake van gemengde BTW-plicht wanneer een BTW-plichtige zowel activiteiten verricht die onderworpen zijn aan BTW, als activiteiten die vrijgesteld zijn van BTW.

Voorbeeld:

- Een muzikant speelt op een rockfestival. Dit optreden, in opdracht van de festivalorganisator, is een vrijgestelde activiteit waarvoor de muzikant geen BTW aanrekent. Voor de verkoop van zijn CD na het optreden, moet de muzikant wel BTW aanrekenen. Hij is een gemengd BTW-plichtige.

Een gemengd BTW-plichtige heeft slechts recht op aftrek voor de inkomende facturen die betrekking hebben op de activiteit die onderworpen is aan BTW. Volgens het voorbeeld hierboven mag de muzikant dus enkel BTW aftrekken op de inkomende facturen die betrekking hebben op de CD-verkoop.

Om het recht op aftrek van een gemengd BTW-plichtige te berekenen, is er enerzijds de methode van het verhoudingsgetal en anderzijds de methode van het werkelijk gebruik.

Bij de **methode van het verhoudingsgetal** wordt het recht op aftrek bepaald door de verhouding tussen de omzet van de niet-vrijgestelde activiteiten en de totale omzet. Stel dat de muzikant uit het voorbeeld voor zijn optredens een omzet heeft van € 10.000 en voor de verkoop van zijn CD een omzet van € 20.000. Het algemeen verhoudingsgetal is hier ($\text{€ } 20.000 / \text{€ } 30.000 = \text{€ } 66,67$) 67% (het getal wordt steeds afgerond naar een hogere eenheid).

In de regel wordt hoofdzakelijk de methode van het verhoudingsgetal toegepast. Als deze methode leidt tot een onevenredig recht op aftrek, kan de **methode van het werkelijk gebruik** worden aangevraagd door de belastingplichtige of opgelegd door de Administratie. De BTW op inkomende facturen zal dan volledig in aftrek genomen worden wanneer de factuur betrekking heeft op activiteiten die aan BTW onderworpen zijn. Op facturen die verband houden met de vrijgestelde handelingen, zal geen recht op aftrek worden uitgeoefend.

6. Zijn subsidies onderworpen aan BTW?

Als je subsidies ontvangt voor een activiteit die vrijgesteld is van BTW, moet je geen BTW aanrekenen.

Wanneer je subsidies ontvangt voor een niet-vrijgestelde activiteit, zijn de subsidies enkel onderworpen aan BTW als ze tot de 'maatstaf van heffing' behoren. De '**maatstaf van heffing**' is de tegenprestatie die je krijgt in ruil voor de levering van een goed of een dienst. Die tegenprestatie kan bestaan uit een geldsom of een vergoeding in natura.

Subsidies zijn dus niet onderworpen aan BTW tenzij ze rechtstreeks verband houden met de verkoopprijs.

Voorbeeld :

- Een niet-erkende VZW organiseert een toneelvoorstelling en ontvangt hiervoor een werkingstoelage. Dankzij de werkingstoelage kunnen de tickets verkocht worden aan € 5 i.p.v. € 7. De werkingstoelage houdt hier geen rechtstreeks verband met de verkoopprijs zodat 6% BTW wordt aangerekend over de € 5.
- Wanneer dezelfde VZW van de overheid subsidies krijgt van € 2 per verkocht ticket, zal 6% BTW verschuldigd zijn over de € 7. In dit geval houden de subsidies immers wél rechtstreeks verband met de verkoopprijs.

7. Moet een kunstenaar BTW aanrekenen op de levering van artistieke werken of prestaties voor een in het buitenland gevestigde organisator, koper, opdrachtgever?

Enkel diensten en leveringen die in België gelokaliseerd zijn, zijn onderworpen aan de Belgische BTW-wetgeving. Voor grensoverschrijdende leveringen en diensten worden lokalisatieregels toegepast.

7.1. Diensten

In de regel vindt een dienst plaats in het land van de dienstverrichter. Uitzonderingen hierop zijn:

7.1.1. Materieel werk

Materieel werk is onderworpen aan de BTW-wetgeving van het land waar het werk zich bevindt. Geeft de ontvanger van de dienst een BTW-nummer op, dan is de BTW-wetgeving van het land van de ontvanger van toepassing, op voorwaarde dat het werk vervoerd wordt.

Voorbeeld:

- Een kunstliefhebber laat een beeldhouwwerk herstellen in Spanje. De dienstverrichter rekent Spaanse BTW aan.
- Een bedrijf met een Belgisch BTW-nummer laat een beeldhouwwerk herstellen in Spanje. Hier is de Belgische BTW van toepassing.

7.1.2. Culturele en artistieke activiteiten

Voor culturele en artistieke activiteiten van uitvoerende artiesten, technici (vb. geluids- en podiumtechnici) en organisatoren van evenementen is de BTW-wetgeving van toepassing van het land waar de dienst materieel wordt verricht.

Voorbeeld:

- Een Zweedse popgroep doet een optreden op een Belgisch muziekfestival en rekent op zijn factuur Belgische BTW aan.
- Een Belgische podiumtechnicus verzorgt de techniek bij een toneelvoorstelling in Duitsland. Hij/zij moet de Duitse BTW-wetgeving volgen.

7.1.3. Overdracht van auteursrecht/verlenen van licenties – reclamediensten – elektronische diensten

In deze gevallen zijn de BTW-regels van het land van de ontvanger van toepassing, op voorwaarde dat de diensten verricht worden voor een persoon buiten de EU of voor een belastingplichtige binnen de EU.

Voorbeelden:

- Een Belgische journalist schrijft een artikel in een Amerikaans tijdschrift. In dit geval wordt geen BTW aangerekend.
- Een Belgisch auteur verleent rechten aan een Duitse uitgeverij: de Duitse BTW-wetgeving is van toepassing.
- Een Belgisch acteur speelt mee in een Nederlands reclamespotje en rekent Nederlandse BTW aan.
- Een Deens bedrijf downloadt een aantal softwareprogramma's van een Nederlands bedrijf en is onderworpen aan de Deense BTW-wetgeving.

7.1.4. Theaterbureau/impresario

• Tussenpersoon

Als een theaterbureau of een impresario optreedt in de hoedanigheid van tussenpersoon en de artiest rechtstreeks aan de opdrachtgever factureert, dan wordt het BTW-stelsel gevolgd van het land waar de dienst plaatsvindt. Wanneer de ontvanger van de dienst een BTW-nummer opgeeft, wordt het toepasselijke BTW-tarief van het land van de ontvanger aangerekend.

Voorbeeld:

- Een Belgisch theaterbureau regelt een optreden in Denemarken. De Deense BTW-wetgeving is van toepassing.

Als de dienst plaatsvindt buiten de Europese Gemeenschap, dan zal het theaterbureau/impresario geen BTW moeten aanrekenen: tussenkomsten voor diensten buiten de Europese Gemeenschap zijn vrijgesteld van BTW.

Voorbeeld:

- Een Belgisch theaterbureau komt tussen bij een opdracht in Australië. Er wordt geen BTW betaald.

• **Ondernemer**

Er vinden twee handelingen plaats wanneer de artiest factureert aan zijn impresario, die op zijn beurt factureert aan de opdrachtgever.

Voorbeeld:

Een Belgisch acteur betaalt Belgische BTW op de factuur van het theaterbureau. Op de factuur van het theaterbureau aan het Duitse theatergezelschap waarvoor de acteur speelde, is Duitse BTW verschuldigd.

• **Organisator**

Organiseert het theaterbureau of de impresario zelf een optreden, dan gelden de BTW-regels van het land waar het optreden plaatsvindt.

7.2. Leveringen van kunstwerken

Voor de leveringen van kunstwerken aan in het buitenland gevestigde kopers, zijn er volgende belangrijke vrijstellingen van BTW:

7.2.1. Uitvoer

Uitvoer buiten de Europese Gemeenschap is vrijgesteld van BTW.

Voorbeeld:

Een zelfstandig kunstenaar verkoopt een schilderij aan een Canadese galerij.

De kunstenaar rekent geen BTW aan. Wel moet hij/zij eventuele douaneverplichtingen naleven.

7.2.2. Intracommunautaire levering

Onder een intracommunautaire levering verstaat men het vervoer of de verzending van goederen van één lidstaat van de Europese Gemeenschap naar een andere lidstaat. Bij een intracommunautaire levering kan de kunstenaar factureren zonder BTW, op voorwaarde dat de aankoper een BTW-plichtige is en een buitenlands BTW-nummer opgeeft.

Als dit niet het geval is, dan moet de kunstenaar Belgische BTW aanrekenen. Dit is dus wanneer hij/zij levert aan:

- een buitenlandse particulier;
- een niet-belastingplichtige rechtspersoon (vb. stad, ziekenhuis, school, ...);
- een vrijgestelde belastingplichtige (vb. advocaat, geneesheer, ...);
- of een kleine onderneming (omzet kleiner dan € 5.580), gevestigd in een andere lidstaat.

Opgelet! Uitzonderingen op deze regel zijn er wanneer een welbepaalde omzetgrens overschreden wordt.

• Drempel in hoofde van de aankoper

Als de aankoper van het kunstwerk een niet-belastingplichtige rechtspersoon, een kleine onderneming of een vrijgestelde belastingplichtige is en hij/zij heeft een bepaalde

drempel van aankopen in andere lidstaten overschreden, dan is de BTW van het land waar de aankoper gevestigd is van toepassing. De drempelbedragen verschillen van lidstaat tot lidstaat.

Voorbeeld:

Een Franse school koopt een kunstwerk van een Belgische kunstenaar voor € 12.000. Aangezien de Franse omzetgrens € 10.000 bedraagt, is de drempel overschreden en zal de Franse BTW-wetgeving van toepassing zijn.

• Drempel in hoofde van de verkoper

Wanneer de verkoper :

- levert aan een particulier, een kleine onderneming, een niet-belastingplichtige rechtspersoon of een vrijgestelde belastingplichtige;
- zelf het transport of de verzending van de goederen verzorgt;
- in een bepaalde lidstaat de gehanteerde omzetgrens overschrijdt;

dan is er sprake van een verkoop op afstand en zal de BTW-wetgeving van het land van de aankoper van toepassing zijn.

Voorbeeld:

Een Duitse beeldhouwer verkoopt voor € 37.000 beeldhouwwerken aan een Belgische particulier. Het grensbedrag dat in België gehanteerd wordt, is € 35.000. De drempel is overschreden: er moet Belgische BTW betaald worden.

8. BTW-tarieven

8.1. Welk BTW-tarief moet een kunstenaar aanrekenen?

In principe zijn volgens het Belgische BTW-regime alle leveringen en diensten onderworpen aan 21%. Volgende leveringen en diensten in de artistieke sector, opgesomd in TABEL A van het KB nr. 20, zijn onderhevig aan het verlaagde BTW-tarief van 6%:

- uitvoerende artistieke diensten (vb. het uitvoeren van toneelwerken, balletten, muziekstukken, circus, variété, cabaretvoorstellingen, ...);
- overdracht van auteurs- en naburige rechten;
- levering van kunstwerken door de maker of diens rechthebbenden;
- levering van literaire werken.

Opgelet! Diensten die betrekking hebben op reclame zijn steeds onderworpen aan 21%. Een acteur die bv. meespeelt in een reclamespotje, zal hiervoor 21% BTW moeten aanrekenen.

8.2. Welk BTW-tarief moet ik als (rechts)persoon actief in de artistieke sector, maar niet als kunstenaar, betalen?

8.2.1. Organisatoren van culturele evenementen

Wanneer er geen vrijstelling van BTW is (zie 4. Activiteiten die vrijgesteld zijn van BTW), moet je als organisator van culturele evenementen 6% BTW aanrekenen op ticketprijzen.

8.2.2. SBK's

Een sociaal bureau voor kunstenaars (SBK) stelt artiesten 'ter beschikking'. De terbeschikkingstelling van personeel is niet vrijgesteld van BTW. SBK's zijn dus in principe onderworpen aan het BTW-tarief van 21%.

• **Uitvoerende kunstenaars**

Voor uitvoerende artiesten rekent het SBK het verlaagde BTW-tarief van 6% aan op alle uitvoerende artistieke prestaties, met uitzondering van reclameopdrachten waarop 21% BTW aangerekend wordt.

• **Scheppende kunstenaars**

De levering van een kunstwerk en de overdracht van auteursrechten of het verlenen van rechten op auteursrechten, is onderworpen aan het verlaagd BTW-tarief van 6%. Uitzonderingen zijn reclame of overdrachten of het verlenen van rechten die betrekking hebben op computerprogramma's.

8.2.3. Impresario's/theaterbureaus

Hoeveel BTW een impresario of theaterbureau moet aanrekenen, is afhankelijk van de rol die de impresario of het theaterbureau aanneemt. Treedt het theaterbureau of de impresario op als tussenpersoon of ondernemer, dan moet 21% BTW aangerekend worden. Kan de impresario of het theaterbureau beschouwd worden als organisator, dan is het verlaagd BTW-tarief van 6% van toepassing, tenzij de organisator vrijgesteld is van BTW (zie 4. Activiteiten die vrijgesteld zijn van BTW).

8.2.4. Kunstgalerij

Een kunstgalerij kan optreden als tussenpersoon of als commissionair.

Als **tussenpersoon** koopt de klant rechtstreeks van de kunstenaar. Op de factuur wordt het verlaagde BTW-tarief van 6% aangerekend. De kunstenaar betaalt een commissie aan de galerij waarop het BTW-tarief van 21% van toepassing is.

Wanneer de galerij in de hoedanigheid van **commissionair** optreedt, koopt de galerij het kunstwerk van de kunstenaar aan 6% BTW. De klant koopt het kunstwerk van de galerij en zal 21% BTW betalen. Het verlaagde BTW-tarief van 6% is immers enkel van toepassing op leveringen van kunstwerken door de kunstenaar zelf of door zijn/haar rechthebbenden. Een kunstgalerij kan er ook voor kiezen om een kunstwerk te verkopen onder de marge-regeling. De BTW wordt dan berekend over de winstmarge i.p.v. over de totale verkoopsom. Voor de uiteindelijke koper zal dit een belangrijke besparing betekenen. Nadeel is dat noch voor de verkoper, noch voor de aankoper BTW-af trek mogelijk is.

Om van de margeregeling gebruik te kunnen maken, moet de galerij het kunstwerk:

- ofwel ingevoerd hebben van buiten de EU;
- ofwel rechtstreeks van de kunstenaar of zijn/haar rechthebbenden gekocht hebben;
- ofwel aangekocht hebben van een niet-professionele wederverkoper aan het verlaagd BTW-tarief van 6%.

8.3. Wat zijn de gevolgen bij het aanrekenen van een verkeerd BTW-tarief?

Wanneer je te weinig BTW aanrekent, zal de BTW-administratie de te weinig betaalde BTW navorderen en nalatigheidsintresten aanrekenen van 0,8% per maand. Indien het niet-betaalde BTW-bedrag hoger is dan € 1.250 per kalenderjaar kan bovendien een boete van

10% opgelegd worden. Voor een bedrag kleiner dan € 1.250 zal dit 5% zijn. Het te weinig betaalde bedrag kan je navorderen bij je klant of koper, de boetes en intresten niet.

Als je teveel BTW aanrekent, zal de klant of verkoper de teveel betaalde BTW navorderen. De klant of verkoper zal geen recht op aftrek hebben voor het teveel aangerekende bedrag. Daarbovenop kan hij/zij boetes oplopen van 5% (voor een bedrag dat kleiner is dan € 1.250 per kalenderjaar) tot 10% (voor een bedrag dat groter is dan € 1.250 per jaar) en intresten betalen van 0,8% per maand.

9. Administratieve verplichtingen van de BTW-plichtige

9.1. BTW-plichtige, vrijgesteld van BTW, zonder recht op aftrek

---

Een BTW-plichtige die vrijgestelde activiteiten verricht (zie 4. Activiteiten die vrijgesteld zijn van BTW) moet in principe geen BTW-verplichtingen vervullen.

Voor bepaalde inkomende handelingen moet je wel een mededeling doen. Dit is het geval wanneer je bepaalde diensten van een buitenlandse BTW-plichtige ontvangt zoals:

- de aankoop of het verlenen van auteursrechten of gelijkaardige rechten;
- reclamediensten;
- terbeschikkingstelling van personeel;
- verhuur van roerende goederen behalve voertuigen;
- e-handel;
- intellectuele diensten zoals bv. advies van een advocaat.

Je moet eveneens melding doen wanneer je op jaarbasis voor meer dan € 11.200 goederen aankoopt in een ander land binnen de Europese Gemeenschap.

Vóór je deze diensten ontvangt, moet je dit melden aan het BTW-controlekantoor. Het kantoor kent je een BTW-nummer toe, je dient een bijzondere aangifte in en stort de verschuldigde BTW aan de Schatkist.

9.2. Kleine onderneming

Je kan je als BTW-plichtige kwalificeren als 'kleine onderneming' wanneer je op jaarbasis een omzet realiseert die minder is dan € 5.580. Een 'kleine onderneming' moet geen BTW aanrekenen en heeft dus ook geen recht op aftrek. Toch kan het soms interessanter

zijn om te opteren voor het normale BTW-stelsel en zo BTW te kunnen recupereren op inkomende facturen.

Als kleine onderneming moet je volgende verplichtingen nakomen:

- een aangifte indienen van aanvang, wijziging of stopzetting van activiteit of wanneer je de drempel van € 5.580 overschrijdt;
- facturen opstellen in tweevoud met de vermelding “Kleine onderneming onderworpen aan de vrijstellingsregeling van belasting. BTW niet van toepassing.”;
- inkomende facturen en dubbels van uitgaande facturen bewaren op een ononderbroken reeks nummers;
- boek bijhouden voor inkomende facturen waarvoor je BTW moet voldoen;
- dagontvangstenboek bijhouden;
- jaarlijks een listing indienen waarop je enkel de jaaromzet invult;
- een bijzondere BTW-aangifte indienen wanneer je bepaalde diensten van een buitenlandse BTW-plichtige ontvangt.

9.3. Gewone BTW-plichtige

Een gewone BTW-plichtige met recht op aftrek heeft volgende verplichtingen:

- aangifte indienen van aanvang, wijziging en stopzetting van de activiteit;
- facturen uitschrijven in het tweevoud en het dubbel 10 jaar bewaren;
- een boekhouding voeren;
- per maand of kwartaal de verschuldigde BTW betalen;
- jaarlijks een opgave indienen van je afnemers-belastingplichtigen en omzet;
- elk kwartaal een opgave indienen van de intracommunautaire handelingen.

10. Een factuur opstellen

De vorm van een factuur kan je vrij bepalen. Inhoudelijk moet een factuur minstens volgende verplichte vermeldingen bevatten:

- datum van uitreiking en volgnummer;
- naam, adres en BTW-nummer van jezelf;
- naam, adres en (eventueel) BTW-nummer van de klant;
- datum van de levering van het kunstwerk of de dienstverrichting ofwel datum van facturatie of ontvangst prijs wanneer het bv. gaat om een voorschot of een vooraf betaalde prijs;
- een beschrijving van de levering of van de dienst;
- de eenheidsprijs en eventuele kortingen;
- maatstaf van heffing;
- het toepasselijke BTW-tarief en het verschuldigde BTW-bedrag;
- indien je vrijgesteld bent van BTW moet je op de factuur verwijzen naar de toepasselijke wetgeving.

Voorbeeld:

Een acteur die een rol speelt in een film vermeldt op zijn/haar factuur: "Vrijgesteld van BTW, artikel 44 § 2, 8° WBTW".

**De brochure 'BTW in de artistieke sector'
is een uitgave van Kunstenloket vzw**

**© Kunstenloket vzw
Hofstraat 15 - 2000 Antwerpen
T 03 222 40 10
F 03 222 40 19
info@kunstenloket.be
www.kunstenloket.be**

Publicatiedatum: december 2006

Wettelijk depotnummer: D/2006/10.738/3

